

Farištamo Eller
Päästame Eesti Metsad MTÜ
faristamo@gmail.com

Teie 10.08.2023

Meie (digitaallkirja kuupäev)
nr 3-1.1/2023/4912

Riina Georg
MTÜ Roheline Pärnumaa
rohelineparnumaa@gmail.com

Vastus raieplaanide kohta Saaremaal Lindmetsas

Mõistame ja saame aru emotsioonist, mille on põhjustanud alles plaanitav või juba läbi viidav raietegevus kellelegi mingil moel südamelähedases metsas.

Inimesed on harjunud oma kodu või suvituspaiga ümbruse metsadega tänasel kujul. Kui minna mõtetes ajas tagasi – aega, kui tänased nende metsade kõrval ja koos nende metsadega elavad inimesed hakkasid seda metsa tähele panema, siis oli enamuse neist metsadest juba küllalt vana, et näha välja vägagi suure ja vana metsa moodi. Kasvades koos metsaga, ei pane me tähele, et ka tema vananeb, kasvab suuremaks ja tüved lähevad jämedamaks. Me ei pane ka tähele, et metsamehed läbi erinevate aegade on selle metsa eest hoolt kandnud ja teda kasvatanud.

Nii on tekkinudki arusaam, et kogu aeg on kasvanud ühesugune mets ja äkki tahetakse hakata raiuma. Miks? Miks nüüd? Miks lagedaks? Need on täiesti õigustatud küsimused.

Mets ei saa otsa selles mõttes, et ühel heal päeval metsa enam pole, vaid vanad metsad hakkavad tasapisi looduslikult asenduma muude puuliikidega ja viljakamatel muldadel võsastuma. Seda protsessi võib enamikus vanemates metsades ka märgata. Nüüd ongi kätte jõudnud otsustamiskoht. Kas laseme seni metsameeste tarkusega majandatud metsal areneda omasoodu ja võtame teadmiseks, et meist järeltulevatele põlvedele kujunevad nende metsade asemele hoopis teistsugused metsad. Või kasutame teist võimalust ja võtame ka neist metsadest kasutusele kõige kiiremini taastuva loodusvara, puidu, et vähendada oma igapäevast ökoloogilist jalajälge.

Laialt leviva arvamusega, mis lubab metsast vaid üksikute puude väljaraiumist ning keelab metsa hooldamiseks või uuendamiseks vajalikud raietegevused, ei saa RMK nõustuda. Peame vajalikuks mõelda pikemalt ette, et igal pool riigimetsades mets uueneks ja tulevastel põlvedel oleks võimalik kasutada metsast saadavaid kõiki hüvesid. Nii nagu meil täna.

Metsaomanik (incl riik) peab järgima ka - majandama metsa üksnes sellisel viisil, mis ei ohusta metsa uuenemise ja uuendamise tingimusi õigusaktides lubatud suuremas ulatuses, mis ei loo eeldusi tuulekahjustuste tekkeks ega seenhaiguste ja putukkahjurite levikuks ning mis on kooskõlas metsa säästva kasutamise põhimõtetega, samuti kaitsma metsa kasvutingimuste halvenemise eest.

Säästva kasutuse põhimõtted - <https://loodusveeb.ee/et/themes/metsandus-ja-elurikkus/saastlik-metsamajandus> nt Tulundusmetsades on eesmärgiks puistu kõrge tootlikkus ja tervislik seisund ning raietelt saadav kvaliteetne metsamaterjal. Selleks tuleb metsa seisundit jälgida ning seda õigeaegselt korrastada. Kui metsa sanitaarne seisund on mitterahuldav või metsa küpsusvanus

pikemat aega ületatud, tekib oht, et omanik ei saa metsa müügist loodetud tulu. Sellises metsas kasvavatel puudel väheneb süsiniku sidumise võime. Nii on eesmärgistatud metsamajandus tulundusmetsades möödapääsmatu ja vajalik.

Oleme RMK poolt teinud ettepaneku keskenduda raieid planeerides sellele, millist raietegevust, millistes piirides ja kus oleks vaja teha, et ühelt poolt metsa väärtused ei saaks lõhutud ja teiselt poolt oleks võimalik ka uus mets neil aladel välja kasvatada. Vajalik on leida ühine arusaam, mis oleks kõigile osapooltele vastuvõetav ja hetkel kogukonnaga seda lahendust me ka otsime.

Usume, et meil kõigil on sügaval südames tegelikult soov, et kõigi elanike kodu ümbruse riigimetsad oleks ka kaugemas tulevikus kõiki vajadusi rahuldavad - kasvataksid väärtuslikku puitu, seal oleks hea jalutada ja puhata, neis olevad loodus- ja pärandkultuuri väärtused oleks säilinud. Mis on selle saavutamiseks vajaliku raie nimetus, on hetkel teisejärguline.

Kui me kõik esitame endile küsimused: „Kas puit on taastuv loodusvara?“, „Kas puidu kasutamine on ökoloogilises mõttes kasulikum kui naftast tehtud toodete kasutamine?“ ja „Kas me peaks tulevastele põlvedele jätma võimaluse kasutada puitu vähemalt samaväärses mahus ja kvaliteedis, kui meil endil täna võimalik?“, ning kui vastus neile küsimustele on JAH, siis mõistame ka paremini vajadust erinevat metsatööde järele selles või mõnes teises metsas.

Usume, et koostöös ja aruteludes sünnivad parimad otsused. Selleks oleme valmis arutama Teie ettepanekuid erinevate metsatööde vajaduste ja võimaluste kohta, mis kindlustaks tänasega samaväärse – ökoloogilist, kultuurilist, sotsiaalset ja majanduslikku eesmärki – täitvate metsade säilimise tulevikuks.

Oleme teinud Lindmetsa kogukonnale ettepaneku peatada Lindmetsa metsatööde plaani koostamine kuni esitatakse Saaremaa vallale taotlus kohaliku kaitseala moodustamiseks või kuni 1. novembrini.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Sepp
peametsaülem

Jaan Prants
Saaremaa metsaülem
Tel. 505 3706
saaremaa@rmk.ee

Susanna Kuusik
Kaasamisspetsialist
Tel. 5681 1822